

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbazár
épület

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjuttányosabb számítással,
díjszabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Bezerédj István-utca 5 szám.
Ide küldendők a lapot érdekli-
ősszes közlemények.
ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., félévre 5 k.
negyedévre 2 kor. 50 fill.
NÉPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.

Behívottak: **JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.**

Kiadja:
BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Október hatodikán.

Itta: Magyarász Ferencz.

Sohasem feledem el azt a napot, a mikor ott állottam az aradi vértanuk vesztőhelyén. Keserű csalódás fogott el, midőn lábam alatt éreztem azt a talajt, melyet az ő vérük áztatott, az ő haláluk szentelt meg. Kerestem az emléket, mely — nem mondom, méltó volna érdemükhöz, hisz egy aranyoszlop sem méltó ellenértéke a legdrágább kincsnek, melyet ember adhat s ők adtak: az életnek — de azt hittem, a késő nemzedékek haláljának s a művészi ihletnek impozáns megnyilatkozásával fogok találkozni. Azt hittem, hogy a kegyelet oly oltárt emel azon a helyen, hol a hősök életüket áldozták és vértüket ontották, hogy lángjainál jövőendő századok melegedhetnek. Azt véltem, azt reméltem, hogy emberész és emberkéz remekbe alkotja meg haláljának érzébe öntött kifejezését. És mit találtam? Mondjam-e?

Egy kicsi hőoszlopot, egy nagyon szegényes vasrácsot, egy alacsony kőrakást. Olyan volt a vasrács, olyan az oszlop, melynél ezerszerre különbet állít a hivalkodó kegyelet sok olyan halottnak, ki életében nem szolgált rá, hogy holta után neve fennmaradjon. Mit találtam ott? Egy egész or-

szág alig két-három négyszögöl területet tud azok emlékének szentelni, kik érte éltek, érte haltak. Nincs kegyeletes kéz, mely virággal hintené be e szent helyet. A klasszikus népek panteont emeltek hőseik emlékének; az aradi vértanuk vesztőhelyének egy koszoru is csak elvétve jut. A palesztinai zsidók évenként egyszer elzarándokolnak Jeruzsálembe, hogy annak egyik ősrégi kőfalát megöntözzék könnyeikkel és megemlékezzenek az ősök dicsőségéről. Dávidnak hatalmáról, Salamonnak hírnevéről, a Makkabeusok vitézségéről, a zsidó nemzetnek hajdani, tetűt nagyságáról; az aradi vértanuk vesztőhelyére néhány újaradi oláh paraszt jár ki földcsékjét művelni. Márius kezergett Karthago romjai fölött és megsiratta az ellenséges városnak szomorú végromlását; a magyar nemzet az ő legjobb fiainak vesztőhelyét majd hogy jeltelen nem hagyta és közömbösen megy el ama hely mellett, hol a halál éltet, hol a honfiak veszte új életet öntött a csüggedő hazába. A kalmárnének gúnyolt amerikai lelkesen ünnepli július negyedikét, a függetlenségnek és szabadságnak születésnapját; a mi népünk pár fonnyadt babérlevéllel rója le tartozását azok iránt, kik meghaltak a szabadságért. Egy idegen nemzet nagy fiának, Washingtonnak szobrot álli-

tunk, saját vértanuinak mindegyikének sírját sem ismerjük.

Nem tudtam szabadulni e gondolatnak súlyától, midőn az aradi tizenhárom hős tragikumának színhelyére léptem. Igen, csalódást éreztem, mert mást vártam, nagyot, dicsőt, méltót a nemzethez, melyért ők érdemesnek találtak küzdeni, meghalni.

Igaz, a város közepén remek szobruk áll, társaságban szobra az egész országnak; de nem ott volna a helye annak. Gyönyörű szobor, páratlan éke Arad városának; de miért áll a városi zajnak kellős közepében, miért díszíti a városnak egyik terét, mikor nem is ott haltak meg a hősök és nincsenek is ott eltemetve? A Maros habjainak csobogása, a várárok nyárfáinak suttogása, az Isten szabad természeté mégis csak jobban illenek környezetül és milieu gyanánt ama szoborhoz, mint a piacz lármája, az emberek hétköznapi tülekedése, a bérkaszárnnyák tömege. Igaz, a várost akkor nem díszítene; de az ide zárandokló honfiak akkor is megtalálnák, ha a vesztőhelyen állana, aminthogy most is nagyobb hatással van a szemlélőre az egyszerű obeliszk egy-egy fonnyadt koszorujával, mint a virágerdővel borított szabadságszobor. Ez utóbbinál bámulatba ejt a művészet, míg az előbbinél fölemel a kegyelet.

TÁRCZA.

Az agárdi postaküirt.

Egész világ átváltozott —
— Kocsi helyett: gyorsvonat,
A bicikli ritkább egyre,
Töff töffözni már divat.
Sőt ma-holnap, ki gaballér
Léghajón szel égi úrt —
Egy maradt meg csak a mullból:
Az agárdi postaküirt!

Eshetik, a szél dudálhat,
Összedőlhet félvilág,
Úgy délután pont háromkor,
Egy hamis „c” fülbevág.
Beleszédülsz, majd felugrassz:
Látsz-e égni tanya-esüirt?
— De könnyebben lélekzel, hisz:
Az agárdi postaküirt!

Igen, igen ott jön szembe
A kis kordé, taliga,
„Semmisem új a világon”
Erre mondta Akiba.
Vagy talán a vén gebére?
— De eszembe másmi lüint —
Tépelődöm: minek ma már:
Az agárdi postaküirt?

Hajdanában azt jelezte:
Térj ki paraszt, ur, király!
A vén kocsis jól tudja ma,
Hogy hiába trombitál,

Igy inkább hát maga tér ki,
— A tekintély rég letűnt;
Ezért recseg tán oly búsan:
Az agárdi postaküirt?

Vén kocsis csak fujja-fujja —
Rezes arca úgy dagad,
A környéken egér — patkány,
Macska — kutya megszalad;
De te azért ne neheztelj,
Kegyelettel türve-türd, —
Mullból egy kis romantika:
Az agárdi postaküirt!

B. I.

Aranyos.

— Rajz. —

(Egy agglégény elbeszélése.)

Ugy történt az édes ősém. . . .
Mint emlék is oly kedves nekem, hogy félve érintem, nehogy ez is, mint ködpára oszoljon el. Azok a napok, melyeket az egykor oly híres szőlőhegyek alatt töltöttem el, örökké feledhetetlenek. Még akkor pompás termést adtak s ország-világ előtt hirdették a jó borok hazáját, több volt akkor a kedv, vidámabbak az emberek s ha egy évben egyszer ugynevezett „sértés” történt is, oly hamar jött utána a kibékülés, mintha csak ez édes mustermó hegyek alatt a tartós harag kizárva lenne.

Legszébb kilátás volt a Tarkői László „Aranyosnak” nevezett szőlőjéből, a hol bizony nemesak a legszebb kilátás, de a leg-

jobb belátásból is legtöbbször összetalálkoztak azok, a kik nem keresték ugyan egymást, de a legnagyobb örömmel maradtak egymás társaságában.

Jó ismerős volt különben az az egész vidék s nem csoda, ha a bármily véletlenül összejött emberek is a legjobb egyetértésben elszórakoztak, legtöbbször — éjfélutánokig. Kivált szép időkben, a midőn a leáldozó nap aranyozását, az „éjféli lovag”, a hold aranyozása váltotta fel. Ekkor volt aztán még csak aranyos az Aranyos. László bátyánk jó régi aranyozású borait hozogatta fel, a mitől aranykedve lett mindenkinek és szikráztak a jó krónikás, meg nem krónikás adomák, s ebben a mindenképen aranyos helyzetben aztán megesezt egy pár, a bor erejét nem ismerő czimborával az is, hogy az Aranyosról lejövet maga is egy ujjabbkori 20 koronás aranynak képzelte önmagát s megkísérelte: vajjon letudna-e gurulni a jól kivágott szekéruon.

De természetesen, ez mind az éj holdvilágleple alatt történvén, másnap már senki nem emlékezett rá, s magam sem merem határozottan állítani, hogy csakugyan megesezt-e ilyen eset.

Akkor volt ám igazán aranyos az Aranyos, ha a Tarkői-család szüretét tartotta, a mi pedig akármilyen sietés mellett is eltartott jó három hétig. A mikor kint volt a híres háziasszony is, a László bátyánk felesége Kiss Ilona és két szép leánya: Irma és Ilonka.

Ilyenkor aztán nemesak a házi ur és házi asszony ismerősei, hanem a fiuk és a

De az épen a magyar hibája, hogy hiuságát akkor sem tudja letvetni, midőn nagy czélokért küzd. Mutatja az aradi két szobor is, hogy akkor is, midőn hazafias kegyeletből hatalmas szobrot emel a hősök emlékének, akkor is mellékezőlokra gondol: hadd ékesitse az a szobor a várost magát, hadd bámulják meg az idegenek a városnak nevezetességét! Igen, keressük a külsőségeket akkor is, midőn hazafias kötelességet teljesítünk. A sallang, a czifraság elvakít bennünket, hogy sokszor nem is gondolunk a lényegre. Fő az imponálás, kerüljön bármibe. Hányszor látjuk közéletünkben, hogy az *igazi* érdemek, a *munkás* honszerelmeknek félre kell vonulnia egy sarokban; elismerés ritkán éri, hisz sokszor nincs is érzéke a környezetének az igazi érdem iránt. Akár az egyszerű obeliszk ott az aradi vesztőhelyen. Ellenben a frázis utat talál a piaczkellős közepébe, a nagy hangot messzire hordja a szél, a stréberség fölfelé tör, az imponálni tudó külsőségnek rengeteg sok bámulója akad. Hivalkodik a hazaszeretet, kérkedik az érdem, sőt a honfibanat is sokszor csak hatásra vadászik.

S ez ninesen rendjén. Október hatodikának más a tanúsága; e nap a *belső* ember értékére tanít meg bennünket, a tettekben, nem pedig szavakban nyilvánuló honszeretetre, az áldozatra kész és nem a kérkedő hazafiságra. E nap arra tanít bennünket, mikép kell *élnünk* azért a hazáért, melyért *halni* nem félték az aradi vértanúk. E nap emléke arra lelkesít bennünket, hogy szeressük fajunkat, nyelvünket, szokásainkat, s hogy kiki a maga körében tegyen meg mindent, ami a magyarság megerősítésére vezethet. Ez a valódi hazafiság, ez méltó tisztelete a hősök emlékének. ez vigasz-

szép leányok ismerősei és ez utóbbiak hódolói hol együtt, hol külön megjelentek úgy, hogy nem egyszer 80, ebédet fogyasztó vendégülte körül az asztalokat, meg a jó puha gyepet. A gyümölcseit nem adtak elég árnyékot, mire lehuzogatták az ágyterítőket, meg a szüretelő ponyvákat s azzal készítették árnyékot azért, hogy láthassák egymást.

Mert volt ott ám látni való. A jó öreg urak is udvarlásra fogták a dolgot, mert bizony a házi ur két szép leánya nemesak szépségéről, de kelleméről is híres volt heted hét megyében. De aztán mikor az öreg urak a pipa kedvéért felhagytak az udvarlással, helyet foglaltak e tekintetben a fiatalok s hogy ez tánc nélkül meg nem eshetett, minden régibb szüretet élvezett polgártárs nagyon jól tudja.

Tarkóiné pedig mindenütt helyt állt. A szüreti szedőket ő dirigálta, a konyhában ő ügyelt fel, a nőkkel és férfakkal elbeszélgetett, sőt ha éppen úgy jött, egyet kétőt táncolt s mindamellet nem szünt meg gyermekeire vigyázni. A legjobb anya volt, különben nem volt s nem is lesz nála ez árva

talásunk, ha fájón rezdül lelkünk hurja annak elgondoltára, hogy hány nemes éltet ontott ki e napon a zsarnokság hóhérjának véres keze. Ez az érzélem bearanyozza a vesztőhely egyszerű emlékoszlopát s a magyar nemzet panteonjává avatja azt a helyet, melynek mostani egyszerűsége bántó ellentétben áll azzal a magasztos tragédiával, mely lejátszódott rajta. A csendes, de munkás és az áldozattól soha vissza nem riadó hazafiaság: ez járja át lelkünket, valahányszor eljárunk nemzeti hőseink sirlakához, hogy a régi fény-nél új szövétneket gyujtsunk.

A pénzügyminiszter és a drágaság.

A m. kir. pénzügyminiszter a vármegye alispánjához az élelmiszerek folyton emelkedő árának alább szállítása s a drágulás enyhítése tárgyában igen fontos rendeletet intézett:

A rendelet szerint: az európaszerite tapasztalható áremelkedés hatásán kívül a drágulás indokai oly termelési belforgalmi, helyi, piaci és egyéb viszonyokban gyökereznek, melyeknek megszüntetése, vagy legalább enyhítése módunkban áll. Az ezekben rejlő bajok orvoslására annyival nagyobb súlyt kell fektetnünk, mert keresetforrások feltárásában s a munka díjazásában más, előrehaladottabb államokkal lépést alig tarthatunk s így a megélhetési viszonyokat kell olcsóbbá tenni. Ezen kérdés megoldására helyhatósági, részint kormány és törvényhozási intézkedések teendők. A helyhatóságok ebbeli tevékenységének irányítását külön intézkedésnek tartva fenn, ezuttal az alispán közreműködését a kormány és törvényhozás részéről teendő intézkedésekre nézve kívánja a miniszter igénybe venni. A Kormányának közelebbi feladata az, hogy a már e tekintetben tett előző tanulmányok és adatok alapján adminisztratív uton, s a mennyiben jogkörét túlhaladja: a törvényhozási felhatalmazásának kikérése után megtehesse azon intézkedéseket, melyek a kivitel és a belforgalom irányítása, termelési, helyi és piaci viszonyok rendezése, közvetítő kereskedelem szabályozása stb. tekinte-

tekben szükségesek arra, hogy az élelmiszerek áraira csökkentőleg hassanak.

Mivel e cél elérésére nemesak egyes általános és rendszeres intézkedéseket kell tennünk, hanem az okszerű intézkedések egész sorozatát kell kimeríteni, felhívja a vármegye alispánját, hogy a rendezett tanácsú városok polgármesterei meghallgatásával jelölje meg mindazon intézkedéseket, melyek a törvényhatóság jogkörén túl a kormány, vagy törvényhozás részéről lennének megteendők, hogy különösen az elsőrendű szükségletet, főleg a kevésbé vagyos néposztályok élet szükségletét képező élelmiszerek ára normális keretekbe szoríttassék. A közönséges hús, baromfi, tojás, liszt, főzelék, zöldségek, burgonya, zsír, szalonna, tej és vaj és tüzelő anyagok áraira kíván különös súlyt fektetni, továbbá felhívja az alispánt, hogyha a kereseti viszonyok javítása s a lakásbérének olcsóbbá tételére is külön intézkedést tart szükségesnek, javaslatait az előbbiekkal együtt ezekre nézve is tegye meg s mivel a kormány ugy a saját adminisztrációja körébe tartozó intézkedéseit, mint a törvényhozásnak teendő előterjesztéseit még a téli ülésszak folyamán ohajtja megtenni, az alispán javaslatait november hó végéig elvárja.

VÁRMEGYE.

Közigazgatási bizottsági ülés. Tolnavármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 9-én tartja rendes havi ülését.

Szabályrendelet jóváhagyása. A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium az utkaparókról szóló vármegyei szabályrendeletet jóváhagyta.

VÁROSI ÉLET.

Városi közgyűlés.

Szekszárd r. t. város képviselőtestülete, szeptember hó 28-án, *Janosits* Károly főjegyző, helyettes polgármester elnökle alatt, rendkívüli közgyűlést tartott. Az előadói tiszttel *Malzon* Béla adóügyi jegyző töltötte be. A gyűlésen részvétellel emlékeztek meg dr. *Hirling* Ádám polgármester betegségről, és *Simontits* Elemér javaslatára a képviselő-

mit ér az, ha a szalonban mások a szokások, mint a szüreten.

Mintha a természet szabad ege adná meg a barátság, szerelem talaját. Nem az, de a természet szabad ege alatt nagyobb az őszinteség, nagyobb a hiszékenység s elnézőbbekké válnak az emberek.

A friss, szabad lég elkapja a fulánkosszót s mire fülbehat, elveszti mérgét, míg a zárt szobában a legegyszerűbb szó is sértőnek magyarázható.

Pedig az Irma szép szemei nem löveltek haragos szikrákat ott sem, sőt ép oly gyengéd szelídséggel nézett rám, mint másra, az ajkak körül előtűnő mosoly a gondtalan, elkényeztetett gyermek önkénytelen vidorsága volt csak, nem pedig gúnyt jelentett. De hát, ha a vastag ablakfüggöny ép fél oldalt fedte el ott a szép arcot s nem a maga valóságában mutatta a mosolyt; a szép fejnek féloldalát árnyékban tartotta s a szökefürtök az árnyékolt oldalon barnának tűntek fel, azon oldalon pedig a hol a nap érte, mintha aranyozva lenne, csillogott, villogott. Így volt akkor is, a midőn abban a bizonyos játékban a férj és feleségnek hozott ki

Sirolin

Emeli az élvágyat és a testiilyet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdöbetegek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mínt hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárakban — Ára üvegenként 4.— korona

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

lötestület határozatilag is kifejezte részvétét. A közgyűlés a következő határozatokat hozta: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérték Wolf Henrik és Mehrwerth Ferencz képviselőket. 2. A városház helyreállítására elfogadták a Dicenty László építész által készített terveket. Az építésre, mint legolcsóbbat, 5⁸/₁₀% árengedménnyel Dicenty László ajánlatát fogadták el és Mehrwerth Ferencz ajánlatára kimondták, hogy a nagytermet parkettiroztatják. Az építéshez szükséges 30000 koronát, kölcsön útján szerzik be, felét a Szegzárdi takarékpénztártól, felét a Tolnamegyei takarékpénztártól 6% kamatra veszik kölcsön. Az építési szerződés megkötésével és a kötelezvény aláírásával a polgármestert bizták meg és elrendelték az építést azonnal való megkezdését. Felvetett az az eszme is, hogy a Szekszárd-Szálló alakítsák át városházára, a városház pedig csendőrlaktanyává. 3. Pallós Ignác engedményes kérvénye alapján Simontsits Elemér és dr. Leopold Kornél felszólalása után, a tanács javaslatának elvetésével névszerinti szavazással 50000 korona ára törzs részvény vásárlását határozták el a bátaszék—baranyavári vasút részvényeiből, melyeknek árát 10 év alatt kamat nélkül fizetik. 4. A pécsi m. kir. posta s távirat igazgatóság megkeresésére kimondta a képviselőtestület, hogy bár a postának a mostaninál jobb elhelyezését egy a közönség, mint a postahivatalnokok érdekében szükségesnek tartja, az állam által való építéshez sem telekkel, sem pénzzel hozzá nem járulhat, mert egyikkel sem rendelkezik. 5. A villanytelep ellenőrzésére és a társulat által adott számadás megvizsgálására Fejős Károly, Kamarás Béla, Tóth Károly, Klínger Ferencz, Schneider János, dr. Albersz Rezső, dr. Török Ottó és Szabó János h. mérnökből álló bizottságot küldtek ki, melyet Molnár Mór, dr. Leopold Kornél és Szabó János felszólalása után Simontsits Elemér javaslatára arra is felkérték, hogy az ipari célokat szolgáló nappali áram szolgáltatása iránt szükséges lépéseket is tegye meg. 6. A virilis városi képviselők 1908. évi névjegyzékének összeállítására László Lajos, dr. Mayer Gyula és Török Béla tagokból álló küldöttséget választottak. 7. Neiner Györgyné, Weisz Mátyás, kisk. Buzás János és az alapítványi uradalom részére kért bekebelezési nyilatkozatot kiadták. 8. Vesztergombi Antalnak és Föglein Ferencznek ut czéljára 10 □-öl területet □-ölenként 2 K. árban eladták. 9. Nagy Nándornak

a kibontott papír, és a mire a hamiskás barát né rámondta, hogy hiszen az még mind meglehet!

Teringettét, micsoda ágyut, robantott fel ez a jámbor megjegyzés. Éreztem, hogy fülemig elpirultam s úgy féltem és úgy vártam, vajjon mit fog felelni Irma.

Elhiszem én, hogy játékközben nemcsak hasonló, de egyéb megjegyzésekre is ezer meg ezer felelet lehet, a miknek egyike sem sért meg senkit s nagyon beillő a helyzetbe; de mikor olyan esetben merült fel, a mikor magunk is szeretnők a dolgot, de soha-soha még czélzatosan sem mertünk egy szót sem kiejteni s egyszerre csak a végkedetéhez dobnak: ott már olyan szerelmes ember mint én valék, elveszti a művelt társalgóban oly bőven összehalmozott szellemi kincsek talapzatát. És csak hallgat, amint én tettem, és vár, és fél, mint a hogy én féltem és vártam.

Na de várhattam rá. Még pedig nem is sokáig, mert pár pillanat múlva már ki mondta Irma:

— Már pedig abból nem lehet soha semmi!

Hát hiszen tudom én most már, hogy ezt sem kellett volna olyan komolyan venni, de hát mikor az a félig árnyalt, félig aranyozott arc olyan visszautasítónak tűnt fel akkor s azon a kedves szájon játszó mosoly oly gunyosnak tűnt fel előttem, hogy jobban lehűtött, mint bármilyen váratlan zubany.

Mit ért, hogy attól kezdve a mai napig mindig halálosan haragszom arra a kis leányra a ki ezt a mondatot kierőszakolta.

Mert hátha nem többek előtt kell erre a kérdésre felelni, úgy hangzott volna-e?

terület eladás iránti kérvényét elutasították. 10. Horácskó Sándornak a háza előtti, építkezéssel elfoglalandó területet □-ölenként 6 koronáért eladták. 11. A szervezési szabályrendeletet a napirendről levették. 12. A báró Augusz árvaházba Horváth István, Báter Géza, Schmidt Gizella, Verling Mária és Balog Gyula nevű gyermekeket felvették. 13. Tóth Pál iktatónak 150 kor. segélyt megszavaztak. 14. A Kron Salamon által bérben birt helyiséget Béli Józsefnek bérbe adták. 15. Strényi Józsefnek a várostól bérben birt földnek, faszén elárúsító hely czéljára való albérletbe adását megengedték. 16. Fürst Manoné fogyasztási-adó leírás iránti kérvényét elutasították, míg Wolf Arnold, özv. Székely Ferenczné és a kath. legényegyletét teljesítették.

HIREK.

Október 2.

Szüretelünk! Ezt hirdeti

A rakéta ropogása,

A sok „birka”, s a borunk is

Jó lesz, akárki meglássa!

A must édes s bőven folyik,

De a „esömöge” az, vastag —

És az urak künn a hegyen

— Úgy látszik — belezagadtak,

Mert nem tudnám megmondani

Egyéb oka mi lett légyen,

Hogy ott lenn a kaszinóban

Nem voltunk többen, mint négyen!

Elköltöttük a vacsorát

Testvéries osztozással

Csak Tolnai — irigy testvér:

Nem osztozik könnyen mással.

Elsírtattuk, kik elhulltak

Oda künn a murczi — harezon —

Am, öröme váltá bűnkét

Három ifju, bájós asszony:

Zene mellett kioktattak

Az új francia bosztonra

S ez Tolnainak is kedves —

Kedvesebb még, mint a gyomra!

A gráciák ellebegvén

Jöttek a szép Fráter-nóták

S a szüretelő hegyek is

E nótákat visszhangozták;

De Simontsits megütöközt

Egyik — nótabeli — dolgon:

De soha-soha nem mertem, nem tehettem fel azt a kérdést.

— Igy maradtam én agglegény.

Ugy elkerültem arról a vidékről is, hogy 15 esztendő telt el, míg ismét odavetődtem, szüret volt akkor is. Hívás nélkül indultam a legelső délután az „Aranyosba.”

Diszlett most is ott minden, a ház előtt levő gyümölcsfák ép oly kellemes árnyékot adtak, a pinczéből felhozott borok talán még jobbak és én mégsem tudtam megérteni, hogy és miként ragadhatott meg e hely anynyira. Vagy talán szivem volt elfogulva most, hogy magam sem vagyok többé abban a korban, midőn még játszva másztam meg a hegyeket, s elkergettem egy-egy szebb színű lepkét — a lányokkal — órákig. Hiszen ez a kergetés csak ürügy volt arra, hogy minél távolabb mehessünk el, hogy minél távolabbról kelljen vissza menni.

Most csak szemecimmel kerestem fel a helyeket, a hol oly boldog reménységben éltem át egy szüretet.

Lementem a pinczébe is, a hol ráismertem a hordóra, a melyben a legerősebb bor volt s a melybe László bátyánk akkor egy gyertya darabot is beejtett s a mely bornak a neve ezután „gyertyás” lett. De még azon a szüreten ki is fogyott.

A ház oldalán felkerestem a helyet, a hová bicskámval kivájtam az Irma nevét. Most is ott volt. S a mint ezt nézegettem, érkezett egy kocsi, a melyben Irma volt, meg — 3 gyermeke.

Nagyot dobbant a szivem.

Nem hitte el, hogy „egy szép lány kiterítve — mosolyogjon.” —n.

* Czélzás a:

„Gyászban van a falu népe,

A legszebb lány kiterítve mosolyog

kezdetű, Fráter-féle nótára.

— A király nevenapja. Ő felsége tegnapi névnapját Szekszárdon a szokott módon megünnepelték. A középületekre felhúzták a nemzeti lobogókat. A hivatalos istentiszteletet a belvárosi templomban tartották, a hol dr. Fent Ferencz szentszéki tanácsos, plébános, Wölffel Ferencz és Kaposy Iván segédlete mellett mondott ünnepi szentmisét. A misén, melyen a főgimnázium énekkara énekelt egyházi énekeket, résztvettek az összes hivatalok. A vármegye tisztikarát Simontsits Elemér vármegyei főjegyző vezette díszmagyarban, az árvaszék Kurcz Vilmos enlök, a törvényszék Hazslinszky Géza elnök, a pénzügyigazgatóság Fink Kámán kir. tanácsos, pénzügyigazgató, a selyemgyári tisztviselők Soltész Bertalan miniszteri meghatalmazott helyettes, a város tisztikara Janosits Károly főjegyző vezetése alatt jelent meg. Résztvettek még a szertartáson Tihányi Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő, Sándor László százados, csendőrszárnyparancsnok, Tóth Henrik kir. államépítészeti főmérnök, a főgimnázium, a polgári fiu és leányiskola és a népiskolák növendékei tanáraik és tanítóik vezetése alatt. A ref. templomban Hörömpeő Ferencz segédlelkész mondott szép imát a királyért.

— Személyi hírek. Apponyi Géza gróf főispán e hó 8-án Szekszárdra érkezik, hogy a 9 iki közigazgatási bizottsági ülésen elnököljön.

Kurcz Vilmos árvaszéki elnök hazakereszt szabadságáról s ismét átvette az árvaszék vezetését.

— Az Uránia Szekszárdon. E hó 1., 2., 3-án az Uránia magyar tudományos színház a Szekszárd Szálló nagytermében előadást tartott. Első nap Pénz Ő Felsége, második nap Japán, a harmadik nap a Virágok városa került bemutatásra. A közönség kivált az első este zsuffolásig megtöltötte a nagytermet, de csalódom távozott, mert a mozgóképek nagyon homályosak voltak. Második és harmadik este valamivel már jobban sikerültek a képek, de biz a közönség okulva az első nap balsi-

Tudtam, hogy e nőt durva férje csak boldogtalanná tette s nem is szoktak egy uton járni. A nő gyermekeivel, a férfi pedig váltóival. Hogy megváltozott. Nem megváltozott, de más lett. Sovány, busongó. Ajkán a dévaj mosoly helyett valami szomorú, vértani komolyság.

De arcának vonásaira, szeméire ráismertem most is és a mint néztem, feltűnt előttem az oly imádott leányka. S nem volt visszatetsző azután sem.

Éreztem, hogy még most is boldoggá tenne. Oly erősen élt bennem az emlék, hogy még romjaiban is felért egy modern szerelmi vallomással.

Éh fogott el a gondolatra, hogy e nőt valaki durván sértheti.

A saját férje.

S a mit nem mondtam ki akkor, önkénytelen szaladt ki számon a szó: Miért nem válik el?

Most ő volt úgy meglepetve, mint én akkor, míg végre kezét nyújtá, melegen megszorította s aztán, hogy alig hallhattam, szólt: — En az én uramat nem hagyom el!

Tudom én azt. De nem a férjedhez, hanem a gyermekeidhez vagy te lekötve. Mert hát a legjobb anya volt az édes anyád és nem eshettél távolra tőle!

Bizony édes öcsém, így maradok, ezért maradok ér. ezután is agglegény.

Pataky István.

kat eddig viselt állásukról saját kérelmükre felmentette.

— **Vásár áthelyezés.** A kereskedelemügyi miniszterium megengedte, hogy Mucsi községben az országos vásár f. évi október hó 16-án tartassék meg.

— **Agyondobott asszony.** Folyó hó 26-án d. e. **Markvart** János szekszárdi földműves egy szőlőgyökerező kapával oly szerencsétlenül dobta meg **Fuksz** Jánosné szül. Szőnyi Évát, hogy az nyomban meghalt. **Fukszék** a Gyűszü-völgyi szőlőjüknél laknak, melynek szomszédságában fekszik **Markvart** szőlője is. A szőlőn való átjárás miatt **Markvart** szőlőjébe elegyedett **Fuksz**néval, aki egy bögrét dobott **Markvart** felé, mire ez a keze ügyébe került gyökerező kapát utána dobta a konyha felé menekülő asszonynak. A rövid nyelű, súlyos szerszám ép a konyhaajtóban érte **Fuksz**né, s oly erővel repült a tarkójához, hogy vérömlényt kapott, melynek következtében azonnal meghalt. Öt kis árva siratja benne az anyját. **Markvart** önként jelentkezett a rendőrségnél, ahonnan **Rácz** József alkapitány és dr. **Komáromy** Gyula városi orvos szálltak ki a vizsgálat megejtése végett. A törvényszéki vizsgálatot **Markovich** Jenő vizsgálóbíró, **Vagner** Andor törvényszéki jegyző, dr. **Hangel** Ignác és dr. **Kramolin** Gyula törvényszéki orvosokkal tartotta meg.

— **Olyan törekvés** föltétlenül megérdemli támogatásunkat, hol arról van szó, hogy a gazda minél magasabb árak mellett értékesítse terményeit. Gazdálkodó olvasóinknak ezáltal is tudtára adjuk, hogy **Mauthner** Ödön nagykereskedése Budapesten a nyáron kezdett akcióját folytatja, t. i. a **természettől arankamentes** löhere és luczerna magért nemcsak a napiárnál, hanem egyáltalán az itt nálunk elérhető áránál is lényegesen magasabb árakat fizet. Helyénvalónak tartjuk tehát a gazdákat emlékeztetni, tudassák a **Mauthner** céggel, még pedig minta melléklésével, ha arankamentes löhere, vagy luczernamag felett rendelkeznek.

— **Megvert előjáró.** **Bozsolik** Márton bátaszéki lakos a múlt hétfőn megtartott ottani vásáron többet ivott az új borból a kellelénél s ittas állapotában megtámadta a vásárban hivatalos eljárásban levő **Wirth** Péter községi esküdtet és **Fehérvári** Ferencz rendőrvezetőt, őket tetteleg bántalmazta, sőt **Wirth** Péteren könnyű testi sértést ejtett. A garázda embert az ügyészségnél feljelentették.

— **Tüzek.** D. **Szabó** István Szent iván pusztai lakosnak Böleskén levő háza szeptember hó 29-én délelőtt 1 órakor gondatlanságból kigyuladt és 600 korona értékben leégett. Hogy a gondatlanság kit terhel, megállapítani nem lehetett. A tüzesetet a csendőrség a dunaföldvári kir. járásbíró ságnak feljelentette. — **Deesen** múlt hó 27-én éjjel kigyult a **Paráz** nevű dűlőbeli ut mentén összehalmozott szalma s elégett **Lovai** Ferencznek 42, ifj. **Szél** Pálnak 18, **Varga** Lőrincznek 18, **Kecskeméti** Jánosnak 9, id. **Fekete**-Lajosnak 40, **Szűcs** Istvánnak 40, **Elek** Sándornak 42, **Eszterbauer** Lőrincznek 15 csomó szalmája, összesen 271 kor. 20 fillér értékben. Biztosítva csak **Lovai** szalmája volt.

— **A krónikus brochialis hurut** kezelése hetekig, sőt hónapokig is eltart. Szükséges tehát, hogy az ellene használt szerek hosszabb igénybe vételre alkalmasak legyenek. E tekintetben kiválik leginkább a „**Sirolin-Roche**”, egy creosot-preparatum, annak utálatos és kellemetlen szaga és ize nélkül. Számos kórházi vizsgálat igazolja, hogy a „**Sirolin-Roche**” heteken át vehető utálatgerjedés nélkül. Kevesbiti a köpetet, előmozdítja az étvágyat és emeli a testsúlyt. „**Sirolin-Roche**” a gyógyszerárakban árusítatik.

— **Socialista gyűlés.** Tolnán folyó hó 6-án socialista gyűlést tartanak, melyet a kőművesek szakegylete jelentett be. A főszolgabíró az engedélyt megadta. A hatóságot a helyszínen **Bafó** Pál főszolgabíró, esetleg dr. **Hagymássy** Zoltán szolgabíró képviseli.

— **Leesett a kocsijáról.** **Kern** Ferencz 37 éves paksi lakos, szeptember hó 28-án ittas állapotban kocsijáról az uttetre leesett,

minek következtében a szerencsétlen zuzódásokat és homlokán 5 ezentiméter hosszú, 2 ezentiméter széles és a csontig hatoló súlyos sérüléseket szenvedett. Gyógyulása több hetet fog igénybe venni.

— **A Dunába esett.** **Vlaska** János böleskei lakos gondozásba fogadta a pécsi lelenz házból **Deutsch** Erzsébet siketnéma leányt Folyó hó 1-én feleségével hazulról eltávozott s a 6 éves **Deutsch** Erzsébetet 9 éves leányával otthon hagyta. A kis lányok kimentek a Dunára, hogy az ott levő burgonyájukra vigyázzanak, a mikor **Deutsch** Erzsébe a Dunába esett és megfulladt. **Vlaska** Jánost gondatlanság miatt a kir. ügyészségnél feljelentették.

— **Marakodó macska.** Görbön egy macska megharapta, illetve össze karmolta **Schwarz** Ignác kereskedőt és **Teréz** nevű 17 éves leányát. Mivel a macska veszélyesre gyanus, a hatóság a megmárt egyéneket felszállította a budapesti Pasteur intézetbe.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy **Ferencz** József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan **Ferencz** József keserűvizet.

— **Felakasztotta magát.** A szekszárdi rendőrség előállította az utczán ittas állapotban járó **Matéka** Viktória dusnoki leányt s kijózanodásáig a fogházba esukta. A leány kendőjével az ágyra felakasztotta magát, de a kapus rendőr meghallotta a nyöszörgését s a kendőt feloldozta, mielőtt a leány megfűt.

— **A megvert anyós.** **Sikos** Gyula pálfai lakos múlt hó 22-én ittas állapotban tért haza s feleségével perlekedni kezdett, majd nyitott zsebkésével támadt az asszonyra. Ezt látva napa, özv. **Bárdos** Györgyné, leánya segítségére sietett s ketten a kését kezéből kivették. **Sikos** ekkor vasvillát kapott fel s az előle menekülő napának a lábát úgy megütötte, hogy az eltört. Szerencsére ekkorra odaértek a csendőrök és **Sikost** a község házához bekísérték.

— **Rendőri hírek.** **Konrád** Antal tolnai lakostól ellopták a nikkal zseboráját és óraláncját. A csendőrök a tettest **Klein** János kőműves segéd személyében kinyomozták. — **Bátaszéken** a múlt hó 23-án megtartott vásárkor **Decsi** Antal és **Freund** Mihály ottani lakosok összeveszték. A harcban **Decsi** Antal könnyű testi sértést szenvedett. — **Kurt** naker **Márton** műzsi lakos árkot ásott a réten, amiben **Klem** Vincze megakadályozta. Erre **Kurt** naker olyan dühbe jött, hogy **Klem**et lelővéssel fenyegette. **Kurt** nakkert a járásbíró ságnál életveszélyes fenyegetés miatt feljelentették. — Ifj. **Schönveitz** Miklós paksi lakos, molnártól f. hó 1-én éjjel lakásának folyosójáról, eddig ismeretlen tettesek 6 zsák búzát elloptak. A búzát a molnárnak őrlés végett adták át. A csendőrség az ismeretlen tettesek kézrekerítésén fáradozik.

Uj, modern

CZUKRÁSZDA

SZEKSZÁRDON

megnyílik folyó év október havában

Kerestetik

egy szekszárdi papirkereskedésbe azonnali belépésre pénztárkezelésben és kiárusításban ügyes és jártas, jó megjelenésű nő. — Ajánlatok a fizetési igény megjelölésével e lap kiadóhivatalához intézendők. — Óvadékképesek előnyben részesülnek.

Az Uránia színház csodatétele.

Csodás dolgot művelt a héten,
Szekszárdon, az Uránia,
Rossz képeit ne hidd azonban
Csodának, óh, ember fia.

Más az, amit megcsodált Szekszárd,
Amit leírni sem merünk,
Színházban ily fenomenalist
Ill még nem látott a szemünk!

Nagyobb dolgot Józsué tett csak,
Hogy megállítá a napot —
— Az Uránia, hölgyeinkkel:
Telételte a — kalapot!

GYUTACS.

Előfizetési felhívás.

A közelgő évnegyed alkalmából új előfizetést hirdetünk lapunkra.

Tolnavármegye közigazgatási, társadalmi, gazdasági és kulturális érdekeit szolgáljuk a legjobb igyekezettel; mint minden pártállástól független lap, teljes objectivitással, higgadt, tárgyilagos, elfogulatlan kritikával foglalkozunk vármegyénk minden közérdekű eseményével.

Sulyt fektetünk a jóízlésre, a lap irodalmi színvonalára s főleg arra, hogy e lapok hasábjait kicsinyes, személyeskedő támadások eszközévé ne súlyesszük.

Lapunk előfizetési ára:

egész évre . . . 10 kor. — fill.
fél évre . . . 5 „ — „
negyed évre . . . 2 „ 50 „

Néptanítóknak, ha az előfizetési pénzt egész évre előre beküldik, 5 koronáért küldjük a lapot.

A hirdetést mérsékelt árakon, olcsó díjszabással közöljük

Hátralékos előfizetőinket kérjük az előfizetési pénzek szives beküldésére.

Hazafias üdvözléssel:

a „**KÖZÉRDEK**”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

VIDÉK.

Vörheny-járvány Simontornyan.*

Simontornyai tudósítónk írja: Még a folyó év márczius havában történt községünkben, hogy **Pick** Lajos vendéglősnek 3 gyermeke két hét alatt a vörheny áldozata lett. Állítólag egy kereskedelmi utazó hurczolta **Pick** Lajos házába a vörhenyt, mert maga az utazó mondta el, hogy gyermeke **Kaposvárott** vörhenyben fekszik. Április hó folyamán is volt községünkben néhány vörheny beteg, de mivel ez más években is elő szokott fordulni, nem tulajdonítottak neki az orvosok nagyobb jelentőséget és különösebb ovóintézkedések foganatosítását sem tartották szükségesnek. Ámde mindig újabb és újabb vörheny megbetegedések fordultak elő, úgy, hogy június hóban az iskolák már jónak látták az évrő vizsgálatokat a rendesen pár héttel előbb megtartani. Június végén és július hó folyamán úgy látszott,

* Szó szerint kiadtuk a fenti tudósítást s mivel ennek elbírálásánál mi itt a távolból elfogulatlan bírák nem lehetünk, várjuk és kérjük hivatalos részről is a kellő felvilágosítást. A szerk.

hogy a vörheny megszűnik és az óvó intézkedések most sem tettek meg. Pedig csak lappangott a betegség, hogy augusztus hó folyamán egész erejével kitörjön. Csak így történhetett, hogy a mai állapot szerint március hó óta a vörheny megbetegedések száma községünkben körülbelül 60, a halálos esetek száma pedig körülbelül 20. Most már felismerjük — még orvosok nélkül is — hogy a vörheny járvány-jelleget öltött. Így az újabb megbetegedések gyors bejelentése és a lehető óvintézkedések foganatosítása is megtörténik, a mi — sajnos — orvosaink optimista felfogása folytán nem akkor történt, a mikor még több ártatlan gyermek megtartó lett volna az életnek. Nem akarjuk sem orvosainkat, sem hatóságainkat a mulasztás vádjával illetni, csak a közönség jogos aggodalmának adunk ez uton is kifejezést és kérve kérjük illetékes hatóságainkat, hogy az óvintézkedések megtételénél a lehető legerélyesebben járjanak el, de egyszersmind a közönséget is felkérjük, hogy a hatóság munkáját nemtörődömségével, vagy engedetlenségével ne nehezítse, hanem inkább töle telhetőleg azt megkönnyíteni igyekezzék.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Ajándékok a muzeumnak. Bokus József Nagydorogról egy drb kővésőt, Németh Zsigmond Nagydorogról 2 drb agyagedényt, Franciscs Pál bedegi plébanos 2 drb bronz fibulát, 1 drb bronz gyűrűt, 3 drb bronzkarikát, 1 drb bronztűt, 33 drb bronz töredéket, 7 drb agyaggyöngyöt, 31 drb római bronz érmet, 12 drb kelta érmet, 10 drb újabbkori érmet, 1 drb pecsét nyomót, 14 drb vastöredéket, Haugh Béla 100 kötet könyvet ajándékozott a muzeumnak. A szíves adakozók ezuton is fogadják a muzeum igazgatóságának hálás köszönetét.

TANÜGYI HIREK.

Kinevezés. Butyka Károly, volt duna földvári gazd. szaktanító helyére, Kápolnáy József tóvárosi szaktanító helyezettett át.

Tanárnő választás. Kókény Margit bonyhádi magán polgári leányiskolai tanárnő, a rákosszentmihályi magán polgári leányiskolához alkalmaztatott.

„Az államsegélykérvények szerkesztése és felszerelése az 1907. évi XXVIII. t. cz. alapján“ czimen aktuális jellegű füzet hagyja el a közeli napokban a sajtót, dr. Pacséri Károly, sopronmegyei kir. tanfelügyelő szerkesztésében. A füzet az államsegélykérvényezés minden eshetőségére részletesen kiterjeszkedik. A füzet dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelőnél Sopronban egy (1) koronának postautalványon való beküldésével rendelhető meg, mely összeg ellenében a megrendelők a 60 lapra terjedő füzetet bérmentve kapják meg. A füzet könyvkereskedésekben is kapható.

Félévi ellátás. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Butyka Károly volt dunaföldvári gazdasági szaktanító nejének félévi ellátás czimén 925 koronát utalványozott.

Eskü. Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő a pinczehelyi szerzetesnök esküjét szept. hó 30-án, a helyszínén vette ki.

Tankönyv. Többek kérelmére közöljük, hogy Nagy Béla tankönyvei csakis *Weltmann* I. tolnai könyvkereskedőnél kaphatók.

Óvónő választás. A bölskei községi óvónői állomásra Németh Janka okl. óvónő választott meg.

Nyugdíjigény helyesbítés. Körmendy József muth-pusztai r. k. tanító nyugdíjigénye 1236 koronára helyesbített.

Ingyen tanszerek. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter a bátaszéki, lajvéri, kövesdi községi, a csibráki, miszlai r. k., r.

kalaznói és tolnanémedi ág. ev. elemi iskolák részére ingyen tanszereket engedélyezett.

Iskolaátalakítás. A görbői izr. hitközség, iskoláját megfelelően átalakította.

Nyugdíjintézetbe felvétel. Bereuer Tamás, bölskei r. k. tanító, 1907 máj. 1-től 800 koronával és Gyurgyev János pálfai r. k. tanító 1907 január 1-től 1000 koronával az országos tanítói nyugdíjintézetbe felvétel.

Iskolák bezáratása. A tolnai népis-

kolák és óvintézetek, valamint az öcsényi ev. ref. iskola és a bölskei óvoda, a gyermekek között fellépett járványos betegségek miatt, hatóságilag bezárattak.

GAZDASÁG.

A borpancsolás ellen. A földmivélsügyi miniszter, mint minden évben, ugy az idén is körrendeletet bocsátott ki a mesterseges borok készítésének és azok forgalomba hozásának tilalmazásáról. A most folyó szüretelésre való tekintetből az említett rendeletről közöljük a következőket: a bortörvény (1893: XXIII. t. cz.) és az idézett végrehajtási rendelet értelmében a mustba vagy borba, ugyszintén a már kész, kiejedtt törkölyborba vizet keverni bármily csekély mennyiségben is feltétlenül tilos, továbbá, hogy tilos a természetes bornak törkölyborral, vagy gyümölcsborral való összekeverése (összeházasítása) is. A víz használata csak a törkölybor készítésénél van megengedve, de ott is csak az idézett végrehajtási rendeletben körülírt korlátozással. — Figyelmeztetendők továbbá az érdekeltek arra is, hogy a ki a tiltott módon készített, vagy kezelt bort forgalomba hozza, vagy eladja, az az 1893: XXXIII. törvényezikk értelmében 600 (hat-száz) koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik, a ki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyaggal keveri, vagy a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral összekeveri, — mint mesterseges bor készítője, 2 hónapig terjedhető elzárással és ezen felül még 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik s ezen kívül az illetőtől a tiltott módon készített vagy kezelt bor még el is koboztatik. A miniszter helyett: *Mezőssy* s. k. államtitkár.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Vadorzók garázdálkodása.

A következő sorokat kaptuk:

Tiszteletteljes kérdés.

A szekszárdi hegyi erdő vadászatát az uradalom bérbé adta. A bérlő kedvet kapott a vadászatra és a két uradalmi erdővédet magával vevé, elment cserkészni. Nagy meglepetésére az erdőben egy 8, irva nyolcz tagból álló, szintén vadászó társaságra bukkant, a kik őt meglátva, azon alázatos és tiszteletteljes kérelemmel járultak hozzá, hogy hagyja abba a vadászatot és távozzék az erdőből, mert másképp *baj lesz*. A bérlő, mint afele udvarias ember, egyszerűen abba hagyta a vadászatot és távozott, nehogy *baj legyen*.

Szekszárdon van csendőrszárnyparancsnokság, nagy csapat csendőr, a kiknek hivatásuk volna a rendet a városban és határban fenntartani, — tisztelettel kérdezzük, miképp lehetséges mégis az, hogy mindezen óvintézkedések daczára, egy nyolcz tagból álló orrvadász társaság a hegyi erdőben rendszeres hajtóvadászatot rendezzen nemcsak, hanem még a vadászatra jogosult bérlőt egyszerűen kitéssék a bérlött területről?

Fix.

Szó szerint való teljes szövegében közöltük a fenti panaszos felszólalást. Ennek

* E rovatban közérdekű felszólalásokat díjmentesen közlünk, a felelősség azonban a beküldőt terheli.

első részéhez természetesen semmi szavunk nem lehet, mert a vadorzók garázdálkodása igazán bosszantó s tarthatatlan állapotra vall. Ami azonban a feltett kérdésnek a csendőrségre vonatkozó részét illeti, ehhez már csak igazságérzetünkől kifolyólag is kell egy pár sornyi megjegyzést fűzünk. Mi ugyanis ugy magát a csendőrségi intézményt, mint annak helyi vezetését, a legénység magatartását kitűnőnek s minden tekintetben megfelelőnek tartjuk s a hasonló esetek előfordulhatásának okát nem magának, a szépen bevált intézménynek, de más, egészen sajátos körülményeknek kell tulajdonítanunk. Legilletéke-sebb helyen utána jártunk ugyanis a dolognak s jó lélekkel írhatjuk, hogy a szekszárdi szárnyparancsnokság azt a feladatát, hogy az egész vármegye közbiztonságáról gondoskodjék, lelkiismeretes pontossággal teljesíti. Arról azonban nem tehet, hogy ha feladata teljesítéséhez a kellő erő rendelkezésére nem áll.

A vármegye területén működő szárnyparancsnokság rendszeresített létszáma 159 fő, melyből a mostani viszonyok miatt majdnem állandóan 15—20 fő hiányzik s ha ehhez hozzá számítjuk a kórházba, vezénylés alatt, altiszti iskolába és egyéb iskolába rendszeresen vezényelt legénységet, a szolgálatot teljesítő létszám alig tesz ki 80—100 embert s így az őrsök létszáma is igen gyakran öt fő helyett, csak 2—4 emberből áll.

Nem állhat meg tehát az, hogy egy sereg ember állana rendelkezésre, mert a városi csendőrség szolgálatát csakis a város belterületén teljesíti, mivel ehhez mérten van a létszám is megállapítva. A külterületre felügyelő csendőrségnek pedig oly csekély a létszáma, s oly nagy területre kell felügyelnie, hogy az erdőket és orrvadászokat állandóan ellenőrizni nem tudja.

Kívánatos dolog lenne tehát vagy a szekszárd-városi csendőrség létszámának oly mérvben való megszorítása, hogy ez a határban külső szolgálatot is teljesíthessen, de mert ez költséges valami, óhajtandó, hogy a bérlő saját érdekében több vadort tartson, kiket aztán megfelelő módon támogatna a most külszolgálatot teljesítő csendőrszemélyzet.

A csendőrség egyébként a panaszos eset bejelentését tudomásul vette, a nyomozást megindítja, rajta lesz, hogy a diszes vadásztársaság kézrekeríttessék, miért is felkéri a vadászterület bérlőjét, hogy erre és más hasonló esetekre vonatkozólag bővebb adatokat bocsásson rendelkezésére.

Szüreti mulatságokra

lampionok, képes levelezőlapok, confetti és serpentin legjutányosabb árban

Levélpapírok egyszerű és disz dobozokban a legesinosabb kivitelben

Írószerek a legjobb minőségben, nagy választékban

Irodalmi művek kedvező részletfizetésre

Községi, közigazgatási, lelkészi stb.

Nyomatványok a legjutányosabb árakon beszerezhetők

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek

Báter János

könyvnyomdájában, könyv-, papír-, rajz- és írószer-kereskedésében.

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

NYILTTÉR.*

*Tekintetes Thassy László urnak
Bátaszék.*

Kedves Barátunk!

A Leitersdorfer Aurél és köztudat fölmerült lovagias ügyben f. évi szeptember 25 én fölvett jegyzőkönyv szerint:

„Utólagosan Leitersdorfer ur megbízottjai kijelentik, hogy Thassy ur megbízottjai előterjesztését: könnyű olasz kardokkal, teljes bandázsszal való viaskodást a végkimerülésig — elfogadják.“ A lovagias elégtételadás ideje szeptember 27-re határozottatott.

26-án az ellenfél segédei, tekintettel felük halaszthatatlan üzleti teendőire, egy napi halasztást kértek. A szokatlan kérést, bár különösnek találtuk, de mégis teljesítettük, s a párviadal 28-ára halasztottatott. A párviadal előtti este fölkerestek bennünket Bíró Arnold és Hajnal Jenő segédek és kijelentették, hogy felük a szeptember 25 én fölvett jegyzőkönyvben megszabott föltételek szerint kardpárbajt nem, hanem csakis pisztoly-párbajt viv, egyszeri golyóváltással.

Mi az ügy komolyságára való hivatkozással határozottan kijelentettük, hogy e tekintetben semminemű alkudozásokba nem boesátkozunk, hanem ragaszkodunk az eredeti és a mindkét fél segédei által aláírt jegyzőkönyv határozatához. Ezen kijelentésünk után legnagyobb meglepetésünkre Bíró Arnold és Hajnal Jenő urak kinyilvánították, hogy „felük részéről az ügyet a lovagiasság szabályai szerint befejeztnek tartják.“

Meg vagyunk győződve, hogy ily előzmények és eredmények után a korrektül gondolkodó közönség Leitersdorfer Aurél részéről az ügyet befejezetlennek, míg részéről a lovagiasság szabályainak megfelelőleg elintéztnek fogja tartani. Annak tartjuk mi is.

Fogadd baráti üdvözetünket.
Bátaszék, 1907 szeptember 29 én

Gulner Elemér s. k. Müller Károly s. k.

*

Amidőn Gulner Elemér és Müller Károly urak, kedves barátaimnak ez ügyben tett szives eljárásukért köszönetet mondok, egyben megalkottam Leitersdorfer egyéniségéről ítéletemet.

Thassy László.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes savanyuvíz

Kiváló nyálkaoldó és vízajtó hatása, borhoz, pezsgőhöz legjobb ital.

F. raktár:

Schlesinger Ignác czégnél, Szekszárd.

Szerkesztői üzenetek.

Előfizetőinkhez. Helyből és vidékről egyesek panaszt emeltek, hogy lapunkat nem kapják rendszeresen. Felkérjük előfizetőinket, hogy minden egyes esetben tudassák velünk, ugy a lap elmaradását, mint késedelmes megérkezését, hogy azonnal intézkedhessünk.

Farkasvölgy. A jelzett tudósítás nem érkezett meg.

M. F. Baja. Köszönet a szép cikkért. Bár csak mennél gyakrabban lenne szerencsénk.

Ehagyott Szekszárd. Sajnáljuk, de kis közleménye nem vált be.

W. M. Sopron. A tudóvszról szóló, ügyes tollal írt apróságot félretettük. Kérünk más valamit. Nem g hónapokig foglalkoztunk e tárggyal.

HIRDETÉSEK.

762 szám
1907 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX-ik t.-cz. 102-ik §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. járásbíróságnak 1904 évi Sp. V. 1159 számú végzése következtében dr. Balázs Bertalan ügyvéd által képviselt, Korona tak és hite bank javára, Gyuk Ferencz ellen 600 kor. s jár. erejéig 1905 évi június hó 3 án fogatnosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 951 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok nyilvános árverésen eladatk.

Mely árverésnek a szekszárdi kir. bíróság 1907 évi V. II. 264/2 sz. végzése folytán 600 kor. tőkekövetelés, ennek 1904 évi szeptember hó 27-ik napjától járó 6% kamatai, eddig összesen a bírólag már megállapított költségek erejéig. Szekszárdon alperes lakásánál leendő megtartására 1907 évi október hó 8-ik napjának délutáni 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX-ik t.-cz. 107 és 108-ik §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX-ik t.-cz. 120-ik §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szekszárdon, 1907 évi szept. hó 23-án.

Mányoky,
kir. bír. végrehajtó.

Elveszett vadászkutya.

Egy „Grand“ névre hallgató, fehér-sárga foltos vadászkutya elveszett. — A megtaláló illő jutalomban részesül, ha a kutyát tulajdonosának, **Egl Károly** bátaszéki lakosnak átadja.

1-2

Ritka alkalom!

Több száz kötet könyvet igen előnyös árban hajlandó **Báter János czég** egyleteknek az Árva-féle esődtömegből eladni. Egyleti könyvtárak részére igen alkalmasak a könyvek, mert mind regény és elbeszélés. — A könyvek megtekinthetők az **Árva-féle könyvkereskedésben** (Hangel-ház).

Ugyanott minden papír és írószer igen előnyös árban szereshető be.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénnyöttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus czikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatanként 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége“ című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága. 2—52

Üzlet áthelyezés.

A mélyen tisztelt vevőközönség szives tudomására adom, hogy **szept. hó végén fűszer-, csemege- és ásványvíz kereskedésemet a kaszinó bazár épület**

sarok üzlethelyiségébe

helyeztem át és tetemesen kibővítettem. Szives pártfogást kér

teljes tisztelettel

Gauszer Ádám

fűszer-, csemege- és ásványvízkereskedő

Szekszárd,

2—3

a Kaszinó bazár-épületében.

Eladó szőlő.

A szekszárdi-határban, az ócsényi határszéllal szomszédos czinkai hegyen egy 4188 □-ölyni, részben termő, részben ujonnan betelepített szőlő tágas présházzal, benne 2 pinczével, egészben vagy részekre osztva eladó.

A feltételek megtudhatók **Polgár Alajos** paksi polg. isk. tanártól. 2—2

Téssek választani!

Emez itt egy mosónő, a ki természetesen a mosással járó munkákat csak egymás után teljesítheti, a ki a mellett mindenkor magas bért igényel s azonkívül majdnem kivétel nélkül csodálatra méltó nagy „gőzt“ felel, vagy nagy etvágyat bír.

Ez azonban egy oly mosónő, amely „gőzzel“ mos anélkül, hogy etvágyat gerjesztene s a mellett a főzést, füllesztést, párolgást, fertőtlenítést és mosást **egyidejűleg**, tehát egyszerre s nem egymásután végzi és ami fő: mindemelett nem követel seha bért!

Tehát mit részesít előnyben?

A régi eljárást-e, mely főfeszítéssel, hőszaggal és fűléssel bír, avagy az új kezelést, mely időben és költségekben kb. 75%-ot megtakarít? Tészek próbálját! A John-féle „telített gőzű“ mosógép probára is szállítanak. Kapható: **Müller Testvéreknél Szekszárdon, Kaszinó bazár**

Eladó ház.

Szekszárdon, a Széchenyi-utcai 1085. sz. ház, a Szekszárd Szálló szomszédságában szabadkézből eladó.

Bővebbet e lap szerkesztőségénél.

HIRDETMÉNY!

Legjobb minőségű, vasalni való

F A S Z É N

5 kilótól kezdve kilója 12 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárúítóknak kedvezmény. — Bel- és külföldi közzén.

Felvágott kemény tűzifa,
száraz
elsőrendű legjobb minőségű szilfahasáb

10 kiló 34 fillér, métermázsánként 3 kor. 20 fill., továbbá mindennemű hasáb-, ugyszintén dorong-tűzifa jutányosan, saját telepemen, a vasuti indóházzal szemben kapható.

Bármilyen minőségű tűzifa

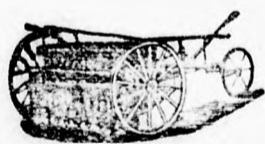
felfűrészelése ölenkint 3 kor.

Kivánatra a fát, ugyszintén a szemet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.
Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 9-10

DEBULAY IMRE

lakatos üzlete
SZEKSZÁRD.

Raktárt tart:

gazdasági gépekben,
borprés- és
szőlőzuzókban, 11-26
takaréktűzhelyekben.

Egy 4-es gőzcséplő garnitúra 1000 frt,
egy 2 ló erejű gőzmotor 300 frtért eladó.

Üzlet áthelyezés saját házamba, Garay-tér.

Üzletemet teljesen modernül rendeztem be, gazdagon felszerelve **ékszer, arany, ezüst és chinaezüst tárgyakkal**, valódi fehér, alpaca ezüsttel átvont evőeszközökkel, **15 évi felelősség mellett.**

Raktáron tartok: arany, ezüst, aczél, nickel **zsebórákat**, fali-, inga-, ébresztő órákat, a jelenkor legpontosabban járó óráit, ugymint: **Schaffhausen Longines Omega, Tawannes Wath Ch. Graziosa** világhírű pontosságú órákat 3 évi jótállás mellett; továbbá **tajtpipákat, szivar és cigarettaszípkákat, szemüvegeket** bármely megoperált szemhez is és mindennemű apróbb tárgyat.

Szakmámba vágó mindennemű javítások, **átalakítások, vésések gyorsan, pontosan és olcsón** eszközöltetnek.

Schulz Gusztáv

órák és ékszerész.

12-52

„SALICYL- SÓSBORSZESZ”

a sósborszeszek legjobbika!

Hathatos fájdalomcsillapító és izom erősítő szer bedörzsölésül.

Kitűnő desiniciens és antisepticum a haj, száj és fogak ápolására.

Kapható:

40 filléres 1 és 2 koronás üvegekben

Szeghy Sándor

gyógyszertárában

Szekszárdon. 36-36

Hathatos fájdalom csillapító és Desiniciens

Csak salicyl sósborszeszt kerjen!

Szőlő-sajtók Gyümölcs-sajtók

„HERKULES” kettős nyomószerkezettel kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlőmalmok, bogyózó-gépek

Teljesen felszerelt

szüretelő készülékek állandóan és kocsihoz szerelve

Lé-sajtolók, bogyó őrlők

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-hámozó és vágó gépek

Szabad. önműködő, hordozható és szállítható

„SYPHONIA” permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegvecs permetezésére

Szőlő-ekek

gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntője és gőzhámorai által

BÉCS, II/1, Taborstrasse 71.

Kitűntetve 590 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselek és viszontelárúítókat kerestetnek.

13-13

Csak szakértő műgépesektől vegyünk varrógépet!

Az eredeti

AFRANA és WETTINA

varró és műhimzõ gépek

a jelenkor legtokéletesebb varró és műhimzõ gépei
és a modern varrógépteknika remekei.

Ezen varró és műhimzõ gépek, valamint az általunk vezetett **Singer** családi, **Central-Bobbin**, karikahajós és minden más rendszerű varrógép jóságáért, kiváló aczelszerkezetnek szabatos és megbízható működéséért

tíz évi kezességet

vállalunk, mely idő alatt előfordulhat bármely néven nevezhető hibákat és töréseket, melyek anyaghiba folytán álltak elő, teljesen ingyen javítjuk.

Állandó nagy raktár minden rendszerű varrógépből családok, varrónők és iparosok részére, **kedvező részletfizetésre** is.

Varrógép és kerékpár javítások szakszerűen és olcsón eszközöltetnek tolna megye első és legnagyobb kizárólagos gépüzletében:

MÜLLER TESTVÉREK

műgépeseknél, varrógép, kerékpár, írógép és gazdasági gépek raktára

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

15-15